

SCHERZANDO

REVISTA CATALANA MUSICAL

ANY XVI.

GIRONA, X OCTUBRE M.CM.XXV.

NVM. CLXXIX

Eduard Toldrà

ASQUÉ a Vilanova i Geltrú l'any 1895, iniciant ja des de molt petit els seus estudis musicals amb el seu pare. Als deu anys, entrava a l'Escola Municipal de Música de Barcelona sota el mestratge de Nicolau, Morera i Gálvez, i en sortí sis anys després per consagrar totes les seves energies al «Quartet Renaixement», aquella agrupació que assolí el més alt prestigi arreu i es guanyà els més grans elogis de tots els públics cults d'Europa, tant per son meravellós conjunt, com per les qualitats individuals dels artistes que la formaven.

Director i violí primer del Quartet, durant tot el temps de la seva actuació, Toldrà ha estat sempre assenyalat per la crítica com un dels temperaments més potents de la jove generació catalana, judici que s'ha reafirmat en cada nou recital que ha donat aquest artista, culminant la seva tasca de virtuós, en l'audició integral de les Sonates per a violí i piano, que en companyia de Blai Net, donà a Barcelona.

De molt jove sentí també les inquietuds de la composició i ja l'any 17 ens mostrava els fruits primicers dels seus estudis, precisament amb una sardana, «Sol ponent», que fou premiada en un concurs de Girona. Després ha escrit fins una vintena de sardanes la majoria de les quals han sigut premiades en diferents concursos.

Ha sigut demés honorat varies voltes, amb diversos premis en els «Concursos Patxot» amb ses obres clares i de ferm sabor catalanesc. Cal esmentar l'obtingut amb la composició per a quartet de corda titulada «Vistes al mar», aixís com el primer premi assolit amb els seus «Sis sonets» que seran executats en el concert de Fires.

Veu's-aquí ço que'n deia «La Publicitat» el dia 30 de Desembre de 1922, amb motiu d'aquell nou triomf de Toldrà: «Aquest jove compositor vilanoví, tan apreciat del públic en sa doble qualitat d'autor i executant, no se sent atret pels procediments i

fòrmules modernes. Les seves obres responen a un esperit menys complicat, més simplista. Toldrà obeeix, en tot, a son temperament franc, impulsiu; cap tortura d'ordre psicològic o estètic no s'interposa entre ell i la natura. De Vilanova ens porta l'esplèndida llum daurada que inonda aquell paisatge, expressant-la musicalment amb cert enlluernament i embriaguesa. Aquests sis sonets, per a violí i piano de Toldrà, premiats al Concurs Patxot i Llagustera, revelen l'esperit del músic més aviat fos amb la natura, que com a contemplatiu: llurs melodies, fluïdes i clares, són una victòria del paisatge sobre el compositor.»

Els irreverents de la Música

N el nombre passat apostrofàrem els enemics de la música, i avui creiem necessari donar a conèixer els irreverents que, simulant una excentricitat que mai han sentit, van texint sobre el vel finíssim de aquest art, ramatges incoloros d'una rusticitat manifesta i d'una imperfecció imperdonable.

Cada any la nova constitució de grups musicals de vida breu, integrats per un nombre reduït d'executants va prenent un increment poc agradós entre els veritables amants de l'art diví.

Si consideren la música com una manifestació d'alta espiritualitat, la més petita desconsideració és un sacrilegi. Si la mirem a través de l'indeferència o com a motiu d'exploació a semblança d'un producte qualsevol, allavors els expedidoros de sons ingrats, pallasos en forma de músics, esperits diformats pel mercantilisme — els irreverents que en diríem — tenen raó d'existir.

No fa molt temps tinguérem la dissort d'oír una d'aquestes orquestres americanitzades, l'instrumental de la qual el formaven: violins, banjo, saxofons, trombó de vares i bateria completa de jazz-band.

Ens seria totalment impossible deixar de descriure, encara que lacònicament, l'impressió deplorable que'ns causà la fusió de sons semitonats, grafalluts, acompanyats d'una dicció adulterada i destructora.

El banjo, instrument semblant a un cedaç amb mànec, tenia les mateixes sonoritats que produeix la gargarització. Els saxofons, amb la veu ronca de semi-alcoolitzats, dissonaven per entre mig la melodia. El trombó de vares se'ns presentava quasi sempre ferésteg, arrastrant els sons amb una mena de salvatgia, igual que un animal boví perdut entre les serraletes. I per a completar el desequilibri d'aquella polifonia extranya,

uns quants instruments rars — veritable quincalleria — donaven els últims retocs de mal gust en aquelles composicions musicals.

Còm és possible que aquesta adaptació incoherenta, malsana, importada d'un país sense art, hagi pogut arrelar en el cor dels qui han estudiat la música sense deixar de recordar aquells moments d'enyor i de malaurança que solament aquest llenguatge tant sonor i eloqüent ha endolcit!

No podem pas creure en la culpabilitat total dels músics que componen les indesitjables entitats pseudo-artístiques. Més aviat hem de reconèixer l'obligada necessitat que els ha portat a la profanació de ço del que cadascú havia sigut fins avui un fervent devot.

Sinó que per a seguir la ruta que llastimosament ha pres la societat actual, una part dels conreuradors de la música, han descendit al terreny fangós on pul·lulen els esperits torturats per un estat d'ànim morbós i acèrrims admiradors de la música jazzbanitzada, perquè ella amb llur estridència apagui la veu afònica d'un cos anèmic o amagui, al mig d'un bullici desenfrenat, un sentiment declaradament malaltís.

JOSEP MASSANAS

Correspondència

CELRÀ. — El dia 6 del prop-passat mes va verificar la seva projectada excursió a la vila de Palamós l'Orfeó Popular «Unió Celranença», on arribà en tren especial, rebent-los, a l'estació, l'Ajuntament representat pel tinent d'alcalde i concellers, secretari i altres empleats municipals, havent-hi ademés present el Sr. Albalat i president del Centre Econòmic, amb altres personalitats que sentim no recordar.

Acompanyava a l'Orfeó una comissió de l'Ajuntament de Celrà, i canviades les salutacions de rúbrica, es varen dirigir a les Cases Consistorials on depositaren la Senyera. A les dotze l'Orfeó donà un concert davant les Cases Consistorials, escoltat per les autoritats i nombrós públic; el tinent d'alcalde Sr. Ribera, imposà a la Senyera de l'Orfeó una bonica corbata, amb galant dedicatòria de l'Ajuntament de Palamós.

A l'Hotel Rodríguez tingué lloc el dinar, amb 84 comensals; ocupà la presidència el director Sr. Fort i la Junta de l'Orfeó: Srs. Llorà, Salas, Nonell, Pujol i Basacoma. Hi hagué un ambient cordial i afectuós, i un esperit de satisfacció i intimitat.

Durant la tarda es varen visitar les societats «La Unió», «Centre Econòmic», «Casino el Port» i «Centre Federal», essent rebuts per llur presidents, cantant-se en cada

una d'aquestes entitats, composicions de Morera, Serracant, Pérez Moya, Sancho Marraco, Vives i altres, magistralment interpretades, confirmant-ho el públic amb llargs aplaudiments, premiant així la labor cultural i artística que ve realitzant l'Orfeó.

L'Orfeó retornà a Celrà a les sis i mitja de la tarda, essent despedit per nombros públic que l'ovacionà a la sortida del tren.

Va ésser una visita d'entranyable afecte i amabilitat, poguent dir-se que l'Orfeó va recollir nous llorers per afegir a ses peregrinacions artístiques per l'Empordà, cosa que revela l'emoció cultural dels integrants i l'encert del seu Director Sr. Fort. — M.

CALONGE. — L'Orfeó Llevantí organitzà una peregrinació artística a Perpinyà el dia 13 del corrent, obtenint en cada concert un èxit sorollós corejat pels aplaudiments del poble perpinyanenc i per la premsa francesa que no ha regatejat els elogis vers aquesta valenta massa coral que domina amb exquisita pulcritut son Director En Pere Sardó. Si el senyor Sardó es conegut dintre els nostres músics i ho es igualment en ço que fa referència al piano, no desdiu en res quan empunya la batuta davant d'aquell estol de orfeonistes del «Llevantí», quins amb el seu gest tenen sempre segura la victòria.

L'Orfeó Llevantí i el seu mestre han recullit a França aplaudiments expressius d'una valor artística extraordinària, que ben clarament ho ha desgranat la premsa francesa en varis de sos nombres. El cònsul d'Espanya, don Rafael Sánchez de Ocaña, va obsequiar amb un sopar al «Grand Hotel» els consellers de Calonge que acompanyaven l'Orfeó Llevantí, al Director Sr. Sardó i al President de dita artística societat.

A la sortida d'aquest fraternal obsequi, l'Orfeó Llevantí va donar un concert en el magnífic cafè du Castillet en honor del Sr. Cònsul d'Espanya, executant algunes peces del seu extens repertori i donant lloc a un nou triomf a favor d'aquesta interessant societat coral que s'emportarà de la capital rossellonesa un agradable i durader record.

R.

ASSOCIACIONS de Música

LA BISBAL. — II concert. — Executants: Pilar Rufí; Ricard Vives, pianista. — Obres: «La violeta», Mozart; «Bon dia, orenetes», Mendelssohn; «No't duc rancor», Schumann; «En les ruïnes d'una abadia», Fauré; «L'amor de les roses», Cesar-Frank; «Serenata», Brahms, (cant i piano). — «Dança espanyola núm. V», Granados; «Arabesca», Debussy; «Valz», en *mi menor*, Chopin, (piano). — Cançons populars: «Mare, mare, deixeu-m'hi anar», Tosti; «El caftan d'Ivan», Balakireff; «La pastora i el cucut», Barberà; «Cançó de beure», Barberà; «La dama d'Aragó», Barberà; «Els tres

Fires i Festes de Sant Narcís. - Girona

TEATRE PRINCIPAL

CONCERT DEDICAT A EDUARD TOLDRÀ,
en el doble aspecte de concertista i compositor
48 de la Casa Sobrequés

EXECUTANTS: **Eduard Toldrà**, violinista.—**Guillem Garganta**, pianista.—
Cobla Barcelona, dirigida per Josep Serra i de la que forma part el concertista de tenora **Albert Martí**.

Dia 3 de Novembre, a les deu de la nit

PROGRAMA

I
SONATA en do menor op. 30, núm. 2. BEETHOVEN

Allegro con brio.
Adagio cantabile.
Scherzo-Allegro.
Finale-Allegro.

TOLDRÀ - GARGANTA

II
SIS SONETS TOLDRÀ

Soneti de la Rosada.
Ave Maria.
Les Birbadores.
Oració de Maig.
Dels quatre vents.
La Font.

TOLDRÀ - GARGANTA

III
La Ciseta TOLDRÀ
L'Hostal de la Peira »
La Fageda d'En Jordà (estrena) »
Sol Ixent »
Sol Ponent »
Les danses de Vilanova. (Glosa del ballet popular). »

COBLA BARCELONA
Piano CUSSÓ S. F. H. A.

tambors», Barberà (cant i piano). — «El bastó», Pahissa; «Non non, nonetes», Zamacois; «Truquen els joves», Fàbregas; «Cançó de l'amor traïda», Camòs-Cabruja; «Mariagneta», Barberà; «Gener», Cassadó; «Pagesívola», Cumellas-Ribó (cant i piano).—Piano «Cussó Spha».

Sindicat d'orquestrs de la província de Girona

V Festa de la Sardana

CARTELL.—I. Premi de 250 pessetes, ofrena del Excm. Sr. Governador civil de la província, a la millor sardana per a cobla.—II. Premi de 150 pessetes, ofrena de la Comissió de festes, a la millor sardana glosant la tonada típica amb que el flaviolaire acompanya els gegants, qual lletra comença *L'entantiro, lo gegant, la gegantesa, etc., etc.*—III. Premi de 125 pessetes a la sardana més balladora que's presenti.—IV. Premi de 100 pessetes a la millor sardana qual melodia principal la executin a cinc veus, el flaviol, els tibles i les tenores. —V. Premi de 75 pessetes a la millor sardana qual melodia principal l'executin el tible i la tenora a l'octava.

Als premis tercer i cinc sols hi podran obtar els compositors que pertanyin a aquest Sindicat. Se considerarà un mèrit més en totes les sardanes, el caient ampurdanés de llur melodia.

CONDICIONS. —Totes les composicions deuen ésser per a cobla de onze instruments, acompanyant-hi la partitura i la reducció a piano. Les sardanes portaran l'indicació del premi a que obtin. Les obres concursants deuran enviar-se al Secretari del Sindicat, Joaquim Vidal, Abeuradors, 7, 2.º 2.ª. L'autor que obtingui el primer premi tindrà dret a nomenar Presidenta de la festa, i en son defecte, ho farà la Junta d'aquest Sindicat. El plaç d'admissió finirà el 30 d'Octubre a les 12 de la nit. Els autors que resultin premiats deuran enviar a l'esmentat Secretari els quatre primers compasos de llur composició amb el nom-cognom i lloc de residència. La festa tindrà lloc en el Teatre Principal d'aquesta ciutat, a les tres de la tarda del 5 de Novembre pròxim, i les sardanes premiades seran executades en la mateixa festa per les millors cobles del Sindicat. Els autors premiats tindran obligació de comparèixer per recullir el premi, poguent delegar, els que no puguin assistir-hi personalment; del contrari se considerarà que's renuncia al valor del mateix, i son import se destinarà al fons d'auxilis del Sindicat. Actuarà un Jurat constituït per mestres de reconeguda competència, les resolucions del qual seran inapalables. Si en algun dels premis datallats no concorregués cap concursant, o es presentin treballs que a judici del Jurat no reuneixin condicions mereixedores

de distinció, podrà aquest declarar-lo desert o crear altres premis o excèssits complementaris sobre el mateix o restants anunciats.—Girona, octubre de 1925.—LA JUNTA.

Noticiari

Hem tingut el gust de rebre en nostre Redacció, la visita dels violoncel·listes Gàlvez i Sala, dels mestres Lambert i Rafart, del empresari senyor Mestres i de la cantatriu Maria J. Regnard.

§ Selectíssim programa de les sardanes que tocarà la cobla «La Principal», de La Bisbal, en el concert organitzat pel nostre dilecte amic i col·laborador En Josep Grahit Grau, que tindrà lloc el dia 31 de l'actual, a les sis de la tarda, en la Rambla de la Llibertat:

«Sol ixent», Toldrà; «Isabel», Garreta; «Pedregada», Garreta; «Septembre», Calsals (E.); «Pastoral», Garreta; «Rosada», Garreta.

D'acord amb l'indicació feta pel mestre Garreta, qui ha sigut convidat a dita festa sardanística i es creu que hi serà present, la sardana «Pedregada» serà tocada amb dos trombons, per tal que no perdi res del seu alt valor musical i produeixi tot l'efecte amb que fou escrita, i en la qual com en totes les sardanes de l'esmentat autor, dit instrument hi desempenya un brillant paper.

§ El concert que ha de donar el violinista Toldrà en el Teatre Principal, ha motivat un ver entusiasme. En el programa integrat per obres de l'artista eminent, hi figura la novetat de donar-nos per instruments de cobla un poema simfònic, glosa del ballet popular «Les danses de Vilanova», de quina obra fa una notable creació la cobla «Barcelona», entitat a la qual se ha confiat la execució. El prop concert serà indubtablement l'espectacle més selecte de les properes festes de la ciutat i el que tindrà major interès.

§ El «Casino Gerundense», primera entitat de la ciutat, ha organitzat per les properes festes de Sant Narcís, entre altres espectacles, dos concerts a càrrec del «Quintet Emporium», que executarà obres de Mozart, Tschöikawksy, Schubert, Grieg, Albéniz i Granados.

§ La capella de música de la Catedral de Tàrragona, que dirigeix el mestre Rué, estrenà la Missa del Santíssim Sagrament, a dos cors, original del mestre de nostre Seu, Mn. Joan Perramon. Se'ns diu que causà grata impressió i fou objecte dels millors elogis. Ho celebrem.

§ La cobla-orquestra «L'Art Gironí», que començarà les seves tasques artístiques en la propera temporada, ha quedat constituïda definitivament e integrada pel professorat següent:

Violí-director: Agustí Cervera, ex-director de la orquestra «Peps», de Figueres.

Altres violins: P. Romaguera, professor actual de «L'Art Gironí».—M. Paulis, ex-professor de la cobla «Barcelona».—Juan Costa, procedent de la cobla «Empordanesa» i mestre de ben aprofitats deixebles.

Flauta: R. Roig, de l'actual «L'Art Gironí».

Clarinet: N. Costa, actual professor, clarinet primer de la orquestra «Iluro», de Mataró.—J. Baró, de l'actual «L'Art Gironí».

Cornetins: Salvi Company, cornetí primer de «La Farnense».—J. Saló, de l'actual «L'Art Gironí».

Fiscorn: V. Pericás, ex-professor de la orquestra «La Moderna», de Granollers.

Contrabaix: G. Miás, actual professor de la orquestra «La Principal», de Perelada.

Heu's-aquí un elenc ben notable i disposat per actuar amb fe i entusiasme. Amb aitals condicions es de esperar que l'èxit coronarà la seva empresa realment simpàtica, car son ideal no és altre que l'oferiment de una bona entitat i un amor al treball, cosa que tan dignifica. Endavant doncs i que no decaiguin sos entusiasmes.

§ Ha entrat a formar part del «Quintet Emporium» que actua en el Teatre Albèniz, el professor de contrabaix P. Mitjà.

§ El Jurat que ha de examinar i premiar les obres que es presentin al concurs — V Festa de la Sardana,—organitzat pel Sindicat de Orquestres,— el constituïran els mestres Soler, Blanch i Vallespi.

§ La Associació de Música, de La Bisbal, ha adquirit a l'igual que la Associació de Música de nostra ciutat, un magnífic piano marca «Cussó Spha», que fou estrenat el passat concert donat a aquella entitat pel notabilíssim pianista En Ricard Vives i la cantatriu P. Rufí.

PUBLICACIONS REBUDES

Anton B. Benjamin. — Leipzig. — Milà A. Ilginski, Berceuse, piano sol; Gounod-Leybach, Fantasia sobre motius de l'òpera «Faust»; Rachmaninoff, melodia, piano sol; C. Gounod, Meditació-Ave Maria, cant i piano.